

Neolit a eneolit v strednej Európe

Mgr. Peter Tóth, PhD.

Osnova prednášky

- Pôvod neolitu a jeho šírenie
- Prírodné prostredie
- Život na sídlisku
- Pohrebný rítus
- Duchovné predstavy

Členenie neolitu

	Z Slovensko/Zadunajsko	V Slovensko/Severné Potisie
Mladý neolit (5000/4900-4300 BC)	LgK (Lengyel I-III)	Skupina Csőszhalom-Čičarovce
Stredný neolit (5300-5000/4900 BC)	Kultúra s mladšou LnK, železovská skupina	Kultúra s alföldskou LnK (str. a ml.), bukovohorská kultúra
Starý neolit (5600-5300 BC)	Kultúra so staršou LnK	Kultúra s alföldskou LnK (st.)

Morava	
Mladý neolit (4700-4500 BC)	Mladšia VK, zásah LgK
Stredný neolit (4900-4600 BC)	Kultúra s VK
Starý neolit (5600-4900 BC)	Kultúra s LnK

Čechy	
Mladý neolit (4800-4400/4200 BC)	Mladšia VK, zásah LgK
Stredný neolit (5000-4800 BC)	Šárecký stupeň LnK, starší stupeň VK
Starý neolit (5600-5000/4950 BC)	Kultúra s LnK

Študijné materiály

- Dreslerová, D. 2010: Klima v holocénu a možnosti jeho poznání. *Živá archeologie – REA* 11, 18-21.
- Pavlů, I. (ed.) - Zápotocká, M. 2007: *Archeologie pravěkých Čech / 3. Neolit*. Praha.
- Pavúk, J. – Šiška, S. 1980: Neolit a eneolit. *Slovenská archeológia* 28, č. 1, 137-152.
- Podborský, V. a kol. 1993: *Pravěké dějiny Moravy*. Brno.
- Podborský, V. a kol. 2002: *Dvě pohřebiště neolitického lidu s lineární keramikou ve Vedrovicích na Moravě*. Brno.
- Podborský, V. 2006: *Náboženství pravěkých Evropanů*. Brno.
- Šmíd, M. 2013: *Kralice na Hané. Birituální pohřebiště kultury s lineární keramikou*. Olomouc.
- Vostrovská, I. 2018: *Těšetice-Kyjovice – komunitní areál prvních zemědělců*. Brno (dizertačná práce).